

- یکشنبه ۲۲ مهر ۱۴۰۳**
- سال هفدهم - شماره ۲۹۶۶**

سپهرغرب، گروه کشاورزی - طاهره ترابی‌مهوش؛ بزرگترین زارع دانه کاملینا با انتقاد از مافیای حاضر در صنعت روغن، گفت: به ضرب و زور توانستم محصول را بفروشم. معرفی گیاهان جدیدی که بتواند در شرایط خشک‌سالی عملکرد اقتصادی و رضایت‌بخش داشته باشند، از راهکارهای منطقی برای رفع چالش‌های پیش‌روی آب و کشاورزی است و رقم «سهیل» از دانه روغنی «کاملینا» در ردیف همین گیاهان اقتصادی است.

حدود ۹۵ درصد مصرف دانه‌های روغنی کشور وارداتی است و سالانه حدود ۳/۳ میلیون تن روغن و دانه‌های روغنی وارد می‌شود که از این مقدار حدود ۲٫۱ میلیارد دلار صرف واردات دانه‌های روغنی می‌شود، یعنی تنها پنج درصد از نیاز کشور به روغن در داخل تولید شده و بخش اعظم آن از خارج تأمین می‌شود.

با هدف دستیابی به امنیت غذایی و همچنین برای پاسخگویی به مطالبه و انتظار مردم برای تولید پایدار روغن کشور بایستی همه عوامل اثرگذار از قبیل فنی و علمی، بازرگانی و حمایتی را مدنظر قرار داد تا همواره توجیه اقتصادی برای کشت محصولات کشاورزی توسط زارع برقرار باشد.

دانه‌ای به اسم «کاملینا» که حالا با نام ایرانی «سهیل» ثبت ملی شده، دانه‌ای با وجود ۴۰ درصد روغن، مقاومت بالا در مقابل خشک‌سالی و مصرف کم آب عملاً به معجزه‌ای برای تولید روغن کشور، آن هم در این شرایط خشک‌سالی می‌ماند.

این گیاه علاوه بر وجود روغن بسیار و مقاومت بالا، دوره رشد کوتاهی داشته و می‌تواند ظرف مدت کوتاهی به مرحله برداشت برسد، علاوه بر این کتجاله این گیاه نیز گزینه مناسبی برای تغذیه احشام در شرایط خشک‌سالی است.

گیاه روغنی کاملینا از منظر اینکه کشت یک گیاه روغنی را در شرایط نامساعد دیم فراهم می‌کند و این امکان را به زارع می‌دهد تا در مناطقی که شرایط کشت کلزا فراهم نیست، زراعت گیاه روغنی انجام دهد، اهمیت دارد. در شرایط مناسب و مطلوب در کشت دیم، کاشت گیاه کلزا و در شرایط نامساعد دیم، کاشت کاملینا گیاه روغنی پاییزه و هم‌خانواده کلزا است. کشت این محصول در انواع خاک‌ها حتی خاک‌های سبک و شنی و حاصلخیز و حاصلخیز نچوهِ علاقه‌مندی من به کشت این محصول به چند سال قبل بازمی‌گردد که در آن مقطع زمانی محمدحسن عصاره؛ رئیس مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال کشور، این محصول را به بنده معرفی کرد. وی با ابراز اینکه طبق تحقیقات و مطالعاتی که داشتم مشخص شد؛ از طریق کشت این محصول در اراضی دیم به‌ویژه در مناطق

افروندی برای افزایش ماندگاری ندارد.

شدت خشک‌سالی در دهه اخیر به‌ویژه در دیمزارهای واقع در مناطق شمالی استان همدان همچون کیودراهنگ به گونه‌ای است که در بیشتر این مزارع ساقه‌های گندم قبل از خوشه‌دهی، خشک می‌شود و در برخی دیگر از مزارع نیز که خوشه‌های بسیار اندکی دارند، جمع‌آوری محصول برای بهره‌برداران مقرون به‌صرفه نیست، در چنین شرایطی توسعه کشت کاملینا علاوه بر اینکه به تولید روغن در کشور کمک کرده، معیشت کشاورزان همدانی را نیز تأمین می‌کند.

بر این اساس با توجه به مزایای عنوان‌شده برآن شدیم تا با رئیس هیئت‌مدیره کشت و صنعت قره‌گل که در روستای قیاق‌تپه کیودراهنگ و روستای لنجاب سنقر کلیایی اقدام به کشت این محصول کرده‌گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

بهزاد حیدری‌مهر با بیان اینکه در روستای لنجاب شهرستان سنقر کلیایی حدود ۱۳۵ هکتار نیز بالغ بر ۴۰ درصد از اراضی کشاورزی‌ام را به کشت محصول کاملینا اختصاص دادم گفت: به‌نحوه علاقه‌مندی من به کشت این محصول به چند سال قبل بازمی‌گردد که در آن مقطع زمانی محمدحسن عصاره؛ رئیس مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال کشور، این محصول را به بنده معرفی کرد. وی با ابراز اینکه طبق تحقیقات و مطالعاتی که داشتم مشخص شد؛ از طریق کشت این محصول در اراضی دیم به‌ویژه در مناطق

بزرگترین زارع دانه کاملینا در ایران؛

به ضرب وزور محصولم را فروختم

تخصیص ارز ۲۸ هزار تومانی و طمع واردات مانع تولید

غربی کشور می‌توان تا حدود ۵۰ درصد از واردات دانه‌های روغنی بی‌نیاز شد اذعان کرد، متأسفانه امروز در شهرستان کیودراهنگ با مشکل کم‌آبی و در شهرستان سنقر با مشکل تناوب زراعی مواجهیم به طوری که دیگر تناوب زراعی خاصی جز نخود پیش روی کشاورزان این منطقه وجود ندارد در حالی‌که کشت این محصول با دشواری فراوان رقم خورده اما قیمت خرید آن نیز توجیه اقتصادی لازم را

ندارد. وی با بیان اینکه با کشت کاملینا در سطح وسیع یعنی در ۱۳۷ هکتار از اراضی سنقر به‌دنبال تسهویق و ترغیب کشاورزان این منطقه برای تغییر الگوی کشت و در پی آن افزایش بهره‌وری بودم، خاطرنشان کرد: خوشبختانه به لحاظ اقتصادی به‌ویژه در حوزه تناوب تجربه خوبی بود اما مسئله این است که کشاورز کاملینا‌ها چگونه پشتیبانی نمی‌شود.

بزرگترین زارع کاملینا در ایران با اشاره به اینکه متأسفانه باوجود افزایش نرخ تورم هیچ‌گونه تغییری را در قیمت این محصول شاهد نبودیم یعنی همان قیمت ۳۳ هزار تومان سال گذشته به ازای هر کیلو امسال نیز تکرار شد، اذعان کرد: مسئله بعد عدم امکان فروش محصول بود یعنی من شخصاً به ضرب و زور و از طریق ارتباط‌گیری با معاون وزیر جهاد کشاورزی یعنی شخص آقای مهاجر توانستم محصول برداشت‌شده از روستای لنجاب سنقر کلیایی را بفروشم.

حیدری‌مهر در پاسخ به اینکه چرا صنایع خرید فعلی محصول رغبتی ندارند؟ اذعان

رئیس مرکز آمار ایران خبر داد:

سرشماری کشاورزی با ۱۹ هزار مامور

سپهرغرب، گروه کشاورزی؛ رئیس مرکز آمار ایران از آغاز سرشماری عمومی کشاورزی از ۱۲ آبان ماه امسال خبر داد و گفت: این مهم با حضور بخش خصوصی انجام می‌شود و به این منظور ۱۹ هزار نفر مامور سرشماری به‌کارگیری می‌شوند.

«اغلامرضا گودرزی» در نشست خبری افزود: سرشماری عمومی کشاورزی جزو سرشماری‌های مهم در کشور است که در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور موثر است.

وی بیان داشت: آمار در بخش کشاورزی بسیار مهم است، اگر داده‌های درستی نداشته باشیم نمی‌توانیم اندازه‌گیری مطلوبی داشته باشیم؛ بنابراین این سرشماری ملاحظات و دشواری‌های خاص خود را دارد.

رئیس مرکز آمار ایران اظهار داشت: مرکز آمار ایران هر ۱۰ سال یک‌بار این فرایند را انجام می‌دهد که این مهم به کمک دستگاه‌های مختلف از جمله وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه امسال با دستور رئیس جمهوری سرشماری کشاورزی را عملیاتی می‌کنیم، گفت: تفاوت سرشماری‌های امسال نسبت به سال‌های قبل حضور بخش خصوصی در سرشماری است.

گودرزی با بیان اینکه از شرکت‌های دانش‌بنیان و ابزارهای پیشرفته برای تحلیل داده‌ها استفاده خواهد شد، ادامه‌داد: وزارت جهاد کشاورزی تاکنون حضور پر رنگی دارد و برای انجام دقیق سرشماری نیازمند همکاری سایر دستگاه‌های مختلف از جمله وزارت کشور، وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت و درمان، فراچا و قوه قضاییه را داریم.

رئیس مرکز آمار ایران بیان‌داشت: در سرشماری کشاورزی ۶۰ درصد کار عملیاتی و ۴۰ درصد کار پشتیبانی انجام می‌شود.

وی تصریح‌کرد: اکنون ۱۹ هزار مامور سرشماری از نیروهای ستادی و عملیاتی برای پرسش به بهره‌برداران بخش کشاورزی مراجعه خواهند کرد.

گودرزی گفت: نحوه استخراج داده‌ها به صورت میدانی، تلفنی یا با حضور خود کشاورزان و به‌زبان به طول می‌انجامد. وی اضافه‌کرد: به‌طور متوسط سرشماری عمومی کشاورزی ۴۵ روز در حوزه‌های مختلف کشاورزی شامل زراعت، باغبانی، دام و طیور و آبزیان به طول می‌انجامد.

این مقام مسئول تصریح‌کرد: نتایج آمار سرشماری عمومی کشاورزی از بهره‌برداران اوایل سال ۱۴۰۴ به‌طور رسمی اعلام خواهد شد.

رئیس مرکز آمار ایران از کشاورزان و بهره

کشاورزی

بزرگترین زارع دانه کاملینا در ایران؛

به ضرب وزور محصولم را فروختم

تخصیص ارز ۲۸ هزار تومانی و طمع واردات مانع تولید

کرد: چرا بخرند وقتی فرصت استفاده از دلار ۲۸ هزار تومانی برای واردات مهیا است، نه‌تنها رغبتی به خرید ندارند بلکه اصلاً تمایلی به کشت این دانه روغنی هم ازسوی آن‌ها وجود ندارد.

وی با اشاره به میزان برداشت محصول از مزارع کشت‌شده اذعان کرد: پیش‌بینی برداشت ۱٫۵ تنی به ازای هر هکتار می‌شد اما به‌دلیل بارش تگرگ از اراضی سنقر ۴۶۰ تا ۴۷۰ کیلو محصول برداشت کردیم و در مزارع همدان نیز به علت بارندگی پیش‌بینی می‌شود میزان برداشت به ۹۰۰ کیلو در هر هکتار کاهش یابد اما با این وجود بازهم توجیه اقتصادی لازم را برای کشاورزی خواهد داشت زیرا این محصول را در بحث تناوب می‌تواند کشت کند. وی با ابراز اینکه کشت این محصول غنای خاک مزارع را نیز بالا می‌برد تصریح کرد: جالب‌تر اینکه هزینه تولید این محصول نسبت به محصولی همچون نخود تا یک‌چهارم کاهش یافته و در عین حال به لحاظ قیمت نیز صرفه بیشتری دارد.

رئیس هیئت‌مدیره کشت و صنعت قره‌گل با بیان اینکه کشت این محصول و مزیت اقتصادی آن حتی قابل رقابت با محصولی همچون گندم است گفت: در این زمینه از سوی جهاد کشاورزی در بخش‌های مختلفی همچون تأمین تجهیزات (ریز بذرکار) آموزش و در عین حال خرید محصول نهایی نیازمند برنامه‌ریزی مدون هستیم.

لطیفی اذعان کرد: درنظر بگیرید که با شرایط خرید فعلی محصول یقیناً یک کشاورز عادی

امکان فروش محصول را نخواهد داشت زیرا دایره ارتباط او با افراد در سطح معاون وزیر نیست، بنابراین باید تدابیر لازم در این زمینه اندیشیده شود.

وی با بیان اینکه در حال حاضر سالانه بالغ بر سه میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار صرف واردات دانه‌های روغنی و روغن می‌شود اذعان کرد: متأسفانه امروز باوجود ظرفیت تولید داخلی، ۹۰ درصد مواد اولیه تولید روغن و دانه‌های روغنی وارداتی است حال آنکه اگر تنها ۵۰ درصد از این حجم از مواد در داخل توسط کشاورزان داخلی و تنها در بحث تناوب زارعی تولید شود، حدود یک و نیم میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی برای کشور رقم خواهد خورد.

مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد؛ امروز کشور در تولید دانه‌های روغنی توفیق چندانی نداشته و بخش اعظمی از این نیاز از طریق واردات به کشور و با ارزبری فراوان تأمین می‌شود حال آنکه اگر بخواهیم نیم‌نگاهی به این موانع همانطور که در گزارش عنوان شد؛ بیاندازیم مشخص می‌شود که تعیین قیمت‌های نامناسب موجب شده که کشاورزان از تولید محصولات ضروری برای کشور فاصله بگیرند زیرا کشاورزان محصولی را می‌کارند که سود بیشتری برای آن‌ها دارد؛ بنابراین دولت این قیمت‌ها را باید طوری تعیین کند که کفه ترازو به سمت محصولات راهبردی سنگینی کند و حتی انتظار می‌رود علاوه‌بر تعیین قیمت مناسب، مشوق‌هایی هم برای ترغیب در نظر بگیرد. این مشوق‌ها می‌تواند از تسهیلات گرفته تا نهاده‌های ارزان را شامل شود.

از طرفی نقش مافیا به‌عنوان مانع تولید دانه‌های روغنی بسیار پررنگ است زیرا تخصیص ارز ۲۸ هزار تومانی در سال‌های گذشته چنان سودآوری برای واردکنندگان داشت که مافیایی شکل گرفته و اجازه تولید در داخل را نمی‌دهند و هر کسی در این مسیر مقاومت کند از دست این افراد در امان نیست.

این درحالی است که طرح خودکفایی دانه‌های روغنی یکی از هشت طرح خوداتکایی محصولات اساسی بود که توسط وزارت جهاد کشاورزی تدوین و اجرای آن از نیمه دوم سال ۱۴۰۴ آغاز و تا اقی ۱۴۰۴ برنامه‌ریزی شده بود. بر اساس باید در پایان این ۱۰ سال، حداقل ۷۰ درصد نیاز کشور به روغن در داخل تأمین می‌شد.

به گفته مسئولان وقت وزارت جهاد کشاورزی بیشترین تمرکز در این زمینه روی محصول کلزا بود؛ با این استدلال که این دانه در پاییز کشت می‌شود و از نزولات جوی استفاده می‌کند بنابراین به حل بحران کم آبی کشور نیز کمک می‌شود ولی گزارش‌ها حاکی از آن است که طی ۸ سال گذشته این طرح تنها چیزی بیش از ۱۰ درصد رشد داشته بنابراین با این اوصاف رسیدن به خودکفایی ۷۰ درصدی تا یک سال سال آینده رؤیایی بیش نخواهد بود.

اختلاف آماری بین مرکز آمار ایران و دستگاه‌های تخصصی همچون وزارت جهاد کشاورزی قرار است کم شود، گفت: تلاش شده تا با همفکری، همکاری، نحوه پرسش سؤالات از جامعه آماری و مشابه سازی ابزار و دستگاه‌های آماری پیشرفته و آمارگیری ثبتی مبنا کمترین اختلاف آماری را با وزارت جهاد کشاورزی داشته باشیم. وی اضافه‌کرد: سرشماری عمومی بخش کشاورزی رایگان انجام می‌شود و اضافه‌کرد: هیچ مبلغی بابت این فرایند از بهره‌برداران و کشاورزان دریافت نمی‌شود.

■ **اجرای سرشماری نفوس و مسکن در سال ۱۴۰۵**

گودرزی با بیان اینکه سرشماری نفوس و مسکن از سال ۱۴۰۵ آغاز خواهد شد، گفت: طبق آخرین سرشماری‌ها جمعیت ایران ۸۵ میلیون نفر است که ۶۲ میلیون نفر جمعیت شهری و ۲۳ میلیون جمعیت روستایی است که ۶ میلیون نفر به جمعیت ایران اضافه شده است.

وی، یُعد خانوار ایرانی را ۳٫۱ نفر دانست و بیان‌داشت: براساس آمارها ۲۷ میلیون خانوار ایرانی داریم که ۲۱ میلیون خانوار شهری و ۶ میلیون خانوار روستایی هستند.

سرشماری عمومی کشاورزی در قالب ۲۸۰ شاخص آماری «بویطالب عزیزی» مدیرکل دفتر آمارهای کشاورزی مرکز آمار ایران نیز در این جلسه گفت: بخشی از فایل‌های اطلاعاتی از فایل‌های وزارت جهاد کشاورزی اخذ می‌شود، اما در این خصوص، کارت شناسایی و مشخصاتی که اعلام می‌شود به کشاورزان و بهره‌برداران در همه نقاط جغرافیایی کشور مراجعه می‌کنند و بخشی از این مراجعات چهره به چهره، بخشی تلفنی، اینترنتی و ستادی خواهد بود. گودرزی در پاسخ به ایرنا درباره اینکه چگونه

شود.

■ **تشکیل شورای راهبردی کشاورزی**

رئیس مرکز آمار ایران با بیان اینکه جلسه شورای راهبردی کشاورزی تشکیل شده است، گفت: برخلاف دوره‌های قبل، دراین سرشماری همکاری بخش دولتی و خصوصی را در کنار یکدیگر خواهیم داشت تا آمار دقیق‌تر و درستی داشته باشیم.

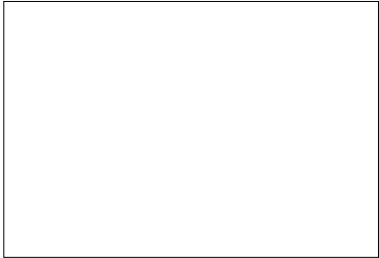
وی درباره چگونگی آمارگیری مرکز آمار ایران، گفت: ماموران سرشماری با جلیقه‌های مخصوص، کارت شناسایی و مشخصاتی که اعلام می‌شود به کشاورزان و بهره‌برداران در همه نقاط جغرافیایی کشور مراجعه می‌کنند و بخشی از این مراجعات چهره به چهره، بخشی تلفنی، اینترنتی و ستادی خواهد بود.

گودرزی در پاسخ به ایرنا درباره اینکه چگونه

خبر

دروازه واردات روغن چرب‌تر از تولید

سپهرغرب، گروه کشاورزی؛ سالانه معادل یک هفتم درآمد نفتی کشور صرف واردات روغن می‌شود که تولید داخلی را تحیف‌تر کرده است. سالانه به ارزش ۴ تا ۵ میلیارد دلار روغن وارد کشور می‌شود که معادل یک هفتم درآمد نفتی کشور در سال ۱۴۰۲ است.

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی علیرضا مهاجر می‌گوید که ۹۰ درصد نیاز روغن کشور با واردات تأمین می‌شود.

وزارت جهاد کشاورزی چندین بار طرح کاهش وابستگی به واردات روغن را اجرا کرده اما در دهه‌های اخیر از وابستگی به روغن کم نشده است، سال گذشته ۴ میلیون تن روغن خام و دانه روغنی از کشورهای برزیل روسیه و اندونزی وارد شد.

مقام معظم رهبری در سخنرانی‌های نوروزی ۱۴۰۱ فرمود که چند سال قبل از این، من به یکی از این وزرای کشاورزی در مورد «کلزا» که یکی از مواد اولیه تولید روغن نباتی است، گفتم این را دنبال کنید؛ ایشان حالا تفصیلاتی دارد خلاصه‌اش این بود که «گفت نمی‌گذارند»؛ می‌گویند ما بایستی مواد اولیه روغن را وارد بکنیم؛ یعنی نمی‌گذارند، شاید از عناصری هم در داخل وزارت، در داخل دستگاه‌های دولتی استفاده هم می‌کنند تا کارشکنی بشود؛ [آقا] باید ایستاد، یعنی کار سختی است آقا این کار سخت را حتماً بایستی انجام بدهند.

مرور گزارش‌های انعکاس یافته در رسانه‌های معتبر کشور به این نکته تأکید می‌کند که طی ۴۰ سال اخیر انحصار واردات دانه‌های روغنی در دستان ۴ تا ۵ نفر اصلی است. اختصاص ارزان به واردات که زمانی ۴۲۰۰ تومان اکنون ۲۸۵۰۰ تومان است باعث شده روغن و دانه روغنی وارداتی نصف تولید داخل تمام شود.

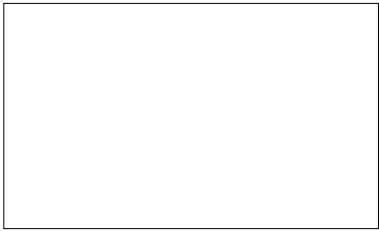
کارشناس کشاورزی افشین خاقانی می‌گوید که هزینه تولید دانه روغنی مانند کلزا و سویا در کشور چندین برابر سایر محصولات است به علاوه تأکید دولت به خودکفایی محصولی مانند گندم، تولید دانه‌های روغنی را به سایه برده است.

در مقابل کارشناس حوزه بازرگانی جلال عظمی معتقد است که با اختصاص ارز ترجیحی در سال‌های گذشته مافیا در این حوزه پرورش یافته سال به سال تولید داخل ضعیف‌تر و واردات تقویت شده است.

مرکز پژوهش‌های کشاورزی اعلام کرده است که با توجه به شرایط آب و خاک کشور امکان ۵۰ درصد خوداتکایی در دانه‌های روغنی وجود دارد. در این صورت سالانه دو تا دو و نیم میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی می‌شود که ۱۶ میلیارد دلار در سال برای واردات کالاهای اساسی هزینه می‌شود.

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالای اساسی وزارت جهاد کشاورزی؛

افزایش بیش از ۲۰ درصدی قیمت محصولات لبنی منطقی نیست

سپهرغرب، گروه کشاورزی؛ مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالای اساسی وزارت جهاد کشاورزی گفت: به افزایش قیمت شیرخام، رشد بیش از ۲۰ درصدی قیمت محصولات لبنی منطقی نیست.

«مسعود امرالهی» درباره افزایش ۳۰ درصدی قیمت محصولات لبنی در بازار، افزود: اکنون کارخانجات موظف به رعایت قیمت چهار محصول لبنی ماست ۲٫۵ کیلوگرمی، پیر یواف ۴۰۰ گرمی، شیر نابالونی ۹۰۰ گرمی کم چرب و شیر بطری یک لیتری کم چرب هستند. مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالای اساسی وزارت جهاد کشاورزی اظهار کرد: ستاد تنظیم بازار در شهرپورماه امسال قیمت هر کیلوگرم شیرخام را ۱۸ هزار تومان تعیین واعلام کرد، بنابراین طی توافقی بین سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و بخش بازرگانی داخلی وزارت جهاد کشاورزی، باید قیمت محصولات لبنی حدود۲۰ درصدافزایش داشته باشد.

امرالهی با تأکید بر اینکه هر گونه افزایش بیش از نرخ توافقی گران‌فروشی محسوب می‌شود، افزود: هنوز قیمت‌ها اعلام نشده است، اما در صورت مشخص شدن نرخ‌های جدید اعلام خواهد شد. وی تأکید کرد: در صورت هر گونه گزارش گران‌فروشی، با متخلفان برخورد می‌شود.